

POROČILO O IZVEDBI AKCIJSKEGA NAČRTA NA PODROČJU DROG ZA OBDOBJE 2015–2016

Uvod

Vlada Republike Slovenije je 22. 4. 2015 sprejela akcijski načrt na področju prepovedanih drog za dvoletno obdobje, in sicer za leti 2015 in 2016. V akcijskem načrtu so bili podrobneje opredeljeni oziroma operacionalizirani posamezni cilji, ki so zapisani v Resoluciji o nacionalnem programu na področju drog za obdobje 2014–2020 (v nadaljevanju resolucija), in načini uresničevanja le-teh ter konkretne naloge posameznih nosilcev za uresničevanje tega dokumenta. Vsebinska podlaga za pripravo akcijskega načrta je torej bila resolucija ter prioritete in možnosti posameznih resorjev, vladnih in nevladnih organizacij, ki so bili nosilci izvajanja tega načrta.

Ukrepi in aktivnosti, ki so vključeni v akcijski načrt, so bili izbrani na podlagi ugotovljene dodane vrednosti ukrepov ter evidentiranih, izmerljivih, vnaprej predvidenih in verjetnih rezultatov. V akcijskem načrtu je bil izrecno naveden tudi časovni okvir, znotraj katerega naj se izvedejo dejavnosti, pa tudi izvajalci, odgovorni za njihovo izvajanje in poročanje.

Krovni cilj resolucije je zmanjšati in omejiti škodo, ki jo za posameznika, družino in družbo predstavlja uporaba prepovedanih drog. Z resolucijo in njenim izvedbenim akcijskim načrtom se nadaljuje celovit in uravnotežen pristop na področju drog v Sloveniji, ki zajema tako programe zmanjševanja povpraševanja po drogah kot programe zmanjševanja ponudbe prepovedanih drog. Akcijski načrt se smiselno navezuje še na sprejete strategije s področja preprečevanja in zatiranja kriminalitete ter na strategije na področju socialnega varstva.

Za spremljanje izvajanja akcijskega načrta je bilo zadolženo Ministrstvo za zdravje kot pristojno ministrstvo za reševanje problematike prepovedanih drog, ki je oblikovalo ožjo delovno skupino za pripravo poročila o izvajanja tega akcijskega načrta.

Uporaba prepovedanih drog neposredno ali posredno ogroža na tisoče ljudi v Sloveniji in na milijone ljudi v Evropi in po svetu. Približno 88 milijonov odraslih v EU oziroma skoraj četrtina vseh odraslih je po ocenah že poskusila prepovedane droge. Več kot 17 milijonov odraslih je poskusilo kokain, 12 milijonov pa amfetamine. Ocenjuje se, da Evropejci vsako leto porabijo 24 milijard evrov za prepovedane droge, kar uvršča trg prepovedanih drog med najbolj dinamične in najdonosnejše kriminalne trge. Zmanjšanje uporabe drog in povpraševanja po njih zato zahteva celovit, uravnotežen in koordiniran odziv na nivoju Slovenije, na nivoju EU in na nivoju širše mednarodne skupnosti.

V zadnjem obdobju v domači in mednarodni laični, politični in strokovni javnosti odmevajo, na eni strani pobude in ukrepi za sproščanje uveljavljenega nadzora nad konopljo, na drugi pa pozivi k zakonski regulaciji tako imenovanih novih psihoaktivnih snovi. Pri tem imajo pomembno vlogo premajhna dostopnost objektivnih informacij in nepreverjena prepričanja ter predsodki. Čeprav akcijski načrt neposredno ni naslavljal teh vprašanj, je treba v novem akcijskem načrtu okrepiti vse možnosti in načine za promocijo in uveljavljanje znanstveno preverjenih in utemeljenih pristopov, aktivnosti in programov.

Iz poročila o realizaciji akcijskega načrta na področju drog za obdobje 2015 – 2016 izhaja, da je bila večina ukrepov iz tega dokumenta v veliki meri realizirana, hkrati je bil dosežen tudi precejšen napredek pri ciljnih iz resolucije. Akcijski načrt na področju drog je hkrati v veliki meri usklajen s cilji drugih relevantnih politik in strategij, in sicer na področju preprečevanja kriminalitete, področju socialnega varstva in področju mladih.

Navkljub tej usklajenosti strateških dokumentov pa je možno še izboljšati in okrepiti operativno delovanje, povezanost in mreženje med resorji in z drugimi deležniki. Poseben izziv ostaja zagotavljanje zadostnih sredstev za pro-aktivno delovanje celotne mreže programov od preprečevanja uporabe drog in zdravljenja odvisnosti, do uspešnega delovanja organov odkrivanja in pregona. Izziv za nadaljnje obdobje ostaja problematika novih psihoaktivnih snovi, preprečevanje vseh oblik nelegalne trgovine z drogo (vključno s trgovino preko interneta), in razprave o reformi regulacije konoplje. Pri reševanju vseh treh izzivov je nujno intenzivno mednarodno sodelovanje in usklajevanje na ravni EU in Organizacije združenih narodov. Ta problematika namreč presega možnosti ukrepanja na zgolj nacionalni ravni, zato je treba v prihodnje še krepiti tako dvostransko kot tudi regionalno sodelovanje.